

ADVANCES OF SCIENCE

Proceedings of articles the international scientific conference Czech
Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 28 September 2018

Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 2018

UDC 001
BBK 72
D728

Scientific editors:

Katjuhin Lev Nikolaevich, Doctor of Biological, a leading researcher at the Institute of Evolutionary Physiology and Biochemistry named I.M.Schenov Academy of Sciences

Salov Igor' Arkad'eovich, Doctor of Medical, Head of the Department of Obstetrics and Gynecology, Saratov State Medical University named V.I.Razumovskij

Danilova Irina Sergeevna, Ph.D., Associate Professor of Tomsk State Pedagogical University named L.N.Tolstoj Burina Natal'ja Sergeevna, Ph.D., Associate Professor of Nizhny Novgorod State named University N.I. Lobachevskij

D728

ADVANCES OF SCIENCE: Proceedings of articles the international scientific conference.
Czech Republic, Karlovy Vary – Ukraine, Kyiv, 28 September 2018 [Electronic resource] / Editors prof.
L.N. Katjuhin, I.A. Salov, I.S. Danilova, N.S. Burina. – Electron. txt. d. (1 файл 13,5 MB). – Czech
Republic, Karlovy Vary: Skleněný Můstek – Ukraine, Kyiv: MCNIP, 2018.
– ISBN 978-80-7534-078-8.

Proceedings includes materials of the international scientific conference « ADVANCES OF SCIENCE », held in Czech Republic, Karlovy Vary-Ukraine, Kyiv, 28 September 2018. The main objective of the conference - the development community of scholars and practitioners in various fields of science. Conference was attended by scientists and experts from Azerbaijan, Russia, Ukraine. At the conference held e-Conference "Perspectives of science and education". International scientific conference was supported by the publishing house of the International Centre of research projects.

ISBN 978-80-7534-078-8 (Skleněný Můstek, Karlovy Vary, Czech Republic)

Articles are published in author's edition. Editorial opinion may not coincide with the views of the authors

Reproduction of any materials collection is carried out to resolve the editorial board

© Skleněný Můstek, 2018

TABLE OF CONTENTS

1.	ШВАЙ Р.І. ДО ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ ОСОБИСТОСТІ.	23
2.	КОЗІНЧУК В.Р. ІКОНОГРАФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ІКОНИ «СЕРЦЯ ХРИСТОВОГО»: НА МЕЖІ ІКОНОПИСНОГО ВІЗАНТІЙСЬКОГО КАНОНУ ТА ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕСТЕТИКИ.	30
3.	ПСАХИС Б.І., ЧИСТАЯ ПИТЬЕВАЯ ВОДА ДЛЯ ДЕТЕЙ.	37
4.	ЮХИМЕНКО Н.Ф. ІНТЕРЕС ЯК СИСТЕМА ДІЯЛЬНО-ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ.	45
5.	ГУТНІКОВА А. В., КАРІДА О. І. КОНЦЕПТ РУХУ В НІМЕЦЬКОМОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ.	53
6.	ШУЛІКА А. А. ВПЛИВ СИСТЕМИ ПЕРЕРОЗПОДІЛУ ДОХОДІВ НА ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС В ТРАНЗИТИВНИХ ПОЛІТИЧНИХ РЕЖИМАХ.	62
7.	КАРВАЦЬКИЙ В.В. IS IT POSSIBLE TO DEAL WITH IRAN WIHOUT IRANIANS?	68
8.	ORLOVETSKA N.F., DANKEVYCH O.S. IMPROVEMENT OF TECHNOLOGY AND BIOPHARMACEUTICAL RESEARCH OF EXTEMPORAL OINTMENTS.	74
9.	ШЕВЧЕНКО Л. В. БЛАГОДІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ.	85
10.	ЖУРБА О.О., РУДЕНКО А.В. ПРЕДИКТОРИ ІНТРАОПЕРАЦІЙНИХ УСКЛАДНЕнь ТА КОНВЕРСІЇ НА ШТУЧНИЙ КРОВООБІГ ПІД ЧАС ІЗОЛЬОВАНОГО КОРОНАРНОГО ШУНТУВАННЯ У ХВОРИХ НА ІХС.	90
11.	БОХОНКОВА Ю. О., СЕРБІН Ю. В. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ СТРЕСОСТІЙКОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ.	104
12.	КОШОВА В.М., МУКОЙД Р.М., КОБЕРНІЦЬКА А.О. БЕЗГЛЮТЕНОВА СИРОВИНА ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ПИВА.	110
13.	МАСТНИЙ Є. М. ВИКОРИСТАННЯ БІОЛОГІЧНОГО ЗВАРЮВАННЯ ПРИ МІНІІНВАЗИВНИХ ХІРУРГІЧНИХ ВТРУЧАННЯХ У ХВОРИХ НА ОБМЕЖЕНІ ФОРМИ ХІМІОРЕЗИСТЕНТНОГО ТУБЕРКУЛЬОЗУ ЛЕГЕНЬ.	116
14.	СУХАН В.С. ОСОБЛИВОСТІ ПОЄДНАНОГО ПЕРЕБІGU БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ ТА ОЖИРІННЯ.	125
15.	ЩИРБА В.С., МЯСТКОВСЬКА М.О., ФУРТЕЛЬ О.В. ЧИСЕЛЬНІ МЕТОДИ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ПРИКЛАДНИХ ЗАДАЧ ВЕЛИКОЇ РОЗМІРНОСТІ.	132
16.	PAVELKO O.V., PROFIT OF THE ENTERPRISE AS THE FINAL FINANCIAL RESULT OF SUCCESSFUL	135

	ЗАКРІЛЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ВИЗНАННЯ ТА ВИКОНАННЯ ЗАБЕЗПЕЧУВАЛЬНИХ ЗАХОДІВ ВИНЕСЕНИХ МІЖНАРОДНИМ КОМЕРЦІЙНИМ АРБІТРАЖЕМ.	
105.	МАРАКУШИН Д.І., ЧЕРНОБАЙ Л.В., СОКОЛ О.М., КОВАЛЬОВ М.М., СОКОЛ Р.І. ОСОБЛИВОСТІ ПРОСТОРОВО-ЧАСОВОЇ СТРУКТУРИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОКАЗНИКІВ ІНТЕГРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЗКУ В УМОВАХ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТРЕСУ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.	794
106.	РОЗБОРСЬКА Л.В. ЗАБУР'ЯНЕНІСТЬ ПОСІВІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ НА ТЛІ СУМІСНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ГЕРБІЦИДУ ТРИАТЛОН ТА РЕГУЛЯТОРА РОСТУ ЕМІСТИМ С В ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ.	802
107.	ГЛУШКОВА Н.М., КАНТАРЖИ Н.І. СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ В ПРОЦЕСІ ВЗАЄМОВПЛИВУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ З ЕТНІЧНИМИ МОВАМИ ПІВДНЯ УКРАЇНИ.	810
108.	SYCH I.V., SULEIMAN M.M., YAREMENKO V.D., KIZ O.V., KOBZAR N.P., PEREKHODA L.O. STUDY OF ANTIMICROBIAL AND ANTIFUNGAL ACTIVITY IN THE SERIES OF DERIVATIVES OF 1,3,4-THIADIAZOLE.	815
109.	ЧЕРКАШИНА Т.О. ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ.	818
110.	ФЕЩЕНКО О. М., ГЕРАСИМОВА Є.В. КАВ'ЯРНИЙ БІЗНЕС ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ВІД МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.	829
111.	ЗАЙЦЕВА В. І. ВИВЧЕННЯ ТРАДИЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО КНИЖКОВОГО МИСТЕЦТВА НА ПРИКЛАДІ ІЛЮСТРУВАННЯ ТВОРІВ ІВАНА КОТЛЯРЕВСЬКОГО.	840
112.	ФРОЛОВА І. Є., ЧУГУСВА А. С. ТИПОЛОГІЯ ПОМИЛОК АВТОМАТИЗОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ (на матеріалі юридичних текстів).	848
113.	S. GOLOVINA, V. PRYKHODKO, M. DOROVSKYKN, A. KOVALEVA PHYSICAL REHABILITATION MONEY WITH VERTEBRALGE .	856
114.	СВІТЛНА В. Л., ХУДЗЕЙ У. А. ПОНЯТТЯ «ГЕНДЕРНЕ ВИХОВАННЯ» В ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ.	862
115.	KYRYCHENKO M.P., DUNAEVA O.V. COLD FACTOR AND PHYSICAL ENDURANCE IN THE ATHLETES.	866
116.	SYDORCHUK A., PREREQUISITES FOR AN APPEARANCE OF STATE SOCIAL INSURANCE.	869
117.	МАЛА І.Б. ЕФЕКТИВНІСТЬ МАЛОБЮДЖЕТНИХ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ В СУЧASNIX	876

ВИВЧЕННЯ ТРАДИЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО КНИЖКОВОГО МИСТЕЦТВА НА ПРИКЛАДІ ІЛЮСТРУВАННЯ ТВОРІВ ІВАНА КОТЛЯРЕВСЬКОГО

ЗАЙЦЕВА В. І.

старший викладач кафедри образотворчого мистецтва

Інституту мистецтв

Київський університет ім. Бориса Грінченка,

м. Київ, Україна

Основний текст.

Дана стаття є дослідженням традицій українського книжкового мистецтва на прикладі художнього трактування літературних образів Івана Котляревського та характеристика специфіки стилістичних прийомів, засобів художньої виразності видатних українських майстрів книжкової графіки.

Процеси демократизації та національного відродження неабияк актуалізують потребу у дослідженні мистецької спадщини українських графіків, що оформлювали твори класиків української літератури. У цьому сенсі видається евристично плідним прослідкувати еволюцію художньої інтерпретації літературних образів одного з відомих українських письменників, що розкриває зміст і джерело відповідних мистецьких тенденцій. Благодатним грунтом для такої роботи є ілюстрації до творів Івана Котляревського.

Літературна спадщина Івана Котляревського не перестає хвилювати уяву художників, чиї роботи переконують у невпинності пошуків відповідних образотворчих втілень літературного слова поета, і є надзвичайно цікавим та перспективним матеріалом для дослідження.

Вперше поема «Енеїда» Івана Котляревського була проілюстрована малюнками олівцем, виконаних в 1874 р. **Мартиновичем Порfirієм Денисовичем** (1856–1933 рр.). Героями його композицій були українці, його

земляки – полтавчани. У 1873–74 роках художник, фольклорист і етнограф повністю ілюструє «Енеїду» Котляревського. Саме ці малюнки, відтворені літографським способом увійшли до першого ілюстрованого видання «Енеїди», що вийшла окремою книжкою з друкарні А. І. Гросмана (Київ, 1912 р.).

Вдруге ілюстрації до поеми І. Котляревського «Енеїда» були створені в 1903–1904 рр. видатним українським живописцем і графіком **Корнієнком Василем Онисимовичем** (1867–1904). Ім'я українського художника, письменника Василя Онисимовича Корнієнка увійшло в скарбницю національного мистецтва як одного з найкращих ілюстраторів творів класика української літератури І. П. Котляревського. Ювілейне видання збірника творів письменника прикрашає серія ілюстрацій до поеми «Енеїда»: «Еней», «Юнона в дорозі до Еола», «Еол», «Нептун на ракові», «Дідона і троянці», «Дідона і Еней», «Сівілла та Еней», «Вулиця до пекла», «Перевізник», «Гарон», «Низ», «Евріал і латинці», «Еней перед поєдинком» (ювілейне видання 1903–1904 років). Малюнкам Василя Корнієнко притаманні динаміка і теплий гумор, акцент зроблено на українському колориті.

Серед митців доби Національного відродження початку минулого сторіччя посідає визначне місце художник українського театру та майстер книжкової графіки **Бурячок Іван Мартинович** (1877 – 1936), справжнє прізвище Боряк. У 1909 році в Києві виходить друком збірка «Твори Івана Котляревського», до якої входять «Енеїда» і «Наталка Полтавка» в художньому оформленні Івана Бурячка. Упродовж 1908 і 1909 рр. художник створив оригінальні ілюстрації до цієї збірки. Він розробив декоративно-шрифтову композицію обкладинки та орнаментальні заставки для шмуцтитулів, виконані тушшю та пером. Збірка має лаконічне оформлення, малюнки насичені яскравими персонажами, вирізнялися вишуканістю й витонченістю композицій.

Досліджуючи витоки та розвиток української книжкової графіки періоду її становлення можна прийти до висновку, що в цілому мистецтво книги 20-х років мало значні здобутки в зовнішньому орнаментально-шрифтовому й сюжетному вирішенні новаторської за своїм характером та національно-

своєрідної української книги. В ці роки, йдучи спільними для всього українського мистецтва шляхами, українські графіки прагнули до комплексного вирішення книги як художньо-поліграфічного цілісного організму й робили перші кроки, що наблизяли реалістичну сюжетну ілюстрацію до багатства й змістовності літературного твору.

Для проведення відповідного дослідження було зібрано ілюстративний матеріал до творів Івана Котляревського таких видатних українських художників-графіків: **Нарбут Георгій Іванович** (1888–1920). Пошуки в галузі сухо графічної мови і мистецтва книги знайшли розвиток у творчості Г. Нарбута як у дореволюційний, так і в короткосучасний період, пов'язаний з працею художника на Україні. Акцентування національної тематики привносить неповторні ознаки у створення майстром прекрасних за своїм рівнем художніх образів. Останнім великим мистецьким задумом Георгія Нарбута було ілюстрування «Енеїди» Івана Котляревського, але через передчасну смерть він встиг виконати лише одну ілюстрацію [1].

Падалка Іван Іванович (1894–1937) – учень М. Бойчука, працював як живописець, графік, художник-монументаліст, у галузі декоративно-прикладного мистецтва. У 1931 році Іван Падалка ілюструє поему Івана Котляревського «Енеїда». Бойчукістська школа набула розвитку в творчості українського графіка, участника республіканських, всесоюзних і міжнародних виставок з 1927 року **Довгаля Олександра Михайловича** (1904–1961). Останньою і, можливо, найцікавішою його роботою Довгаля у книжковій графіці були ілюстрації до «Енеїди» І. Котляревського. Робота була розпочата в кінці 1950-х рр. і вийшла друком 1961 року у Харкові в «Обласному книжковому видавництві».

Аналіз тенденцій розвитку книжкової графіки цього періоду відкриває все більше свідчень справжнього ставлення радянської тоталітарної системи до питань розвитку української культури і мистецтва. Ідеї «бойчукізму», піднесено сприйняті у 1920-ті рр., у період радянської українізації, вступили у відверте протиріччя з насаджуваними пізніше ідеями соціалістичного реалізму [4].

Аналізуючи творчість майстрів книжкової графіки періоду 30-40-х років ХХ століття можна зазначити, що найпродуктивніше в цей період працювали **Алексєєв Микола Васильович** (1894–1934). Ілюструючи українську оперу «Наталка-Полтавка» та український водевіль «Москаль-Чарівник» І. Котляревського, М. Алексєєв зміг знайти своєрідний графічний почерк, по-своєму побачити і відтворити чорно-білий світ ліній та плям. Художником були створені чудові різблені орнаментальні шмуцтитули, багатофігурні, динамічні гравюри для сторінкових малюнків та лаконічні за композицією півсторінкові заставки; **Касіян Василь Ілліч** (1896–1976) протягом багатьох років сприяв формуванню характерних ознак мистецтва книги як художник і вихователь молоді, його багатогранна художня творчість та громадська діяльність залишили глибокий слід в українському мистецтві. Зберіглася з 30-х років і ніколи не була надрукованою єдина ілюстрація Касіяна до «Енеїди» І. Котляревського. В ній відчувається любов митця до складних ракурсів, композиція надзвичайно динамічна, вона побудована на багатоплановості розкриття сюжетних ліній, при збереженні єдиного композиційного центру [8].

Митець широкого творчого діапазону, визначний майстер графіки **Дерегус Михайло Гордійович** (1904–1997) виявляє великий інтерес до історичного минулого України. Мало хто з художників так досконало знов історію свого народу, його епічну творчість, поезію, прозу. Його приваблюють героїчні, сповнені романтизму образи. Його герой – мужні, красиві, величні і благородні у своїх вчинках, щирі і відверті у почуттях. У 1937 році вийшло подарункове видання «Вергілієва Енеїда» (видавництво «Держлітвидав») накладом 3000 примірників у коштовній палітурці. Оформлена книжка ілюстраціями графіка і живописця Михайла Дерегуса – монохромними літографіями та повноколірними акварелями, де відтворено подробиці українського побуту, тоді як античних елементів майже немає. Творчість М. Дерегуса стала сполучною ланкою між художніми традиціями періоду 40 – початку 50-х років і другою половиною 50–70-х років, коли на

зміну розгорнутий оповідності та побутовій достовірності ілюстрацій приходять узагальнено-символічні тенденції.

Українську книжкову графіку цього часу не можна уявити без доробку відомого українського графіка, майстра ілюстрації, іконописця **Їжакевича Івана Сидоровича** (1864–1962). У 1948 році Іван Сидорович у співавторстві із своїм учнем **Коновалюком Федором Зотиковичем** (1897–1984) ілюструє «Енеїду» Івана Котляревського. Видання книги, як це часто бувало з «Енеїдою», стало прив’язане до урочистої дати: у 1948 році виповнилося 150 років від першої публікації поеми. Книга великого формату, у твердій палітурці та з ілюстраціями Івана Їжакевича та Федора Коновалюка виходить десятитисячним накладом. Цікаво зроблені графічні заставки, кінцівки та шмуцтитули, контурні малюнки Їжакевича до книги, які 85-річний художник створював впродовж Другої світової війни, стали його останньою роботою. Досліджуючи творчий доробок цих майстрів, ми можемо конкретніше усвідомити, як загальні тенденції розвитку реалістичної ілюстрації втілювалися в реальні мистецькі твори, переосмислювалися крізь творчу призму українських графіків.

Період 50–70-і роки ХХ ст. синтезує надбання попередніх періодів, відзначений активними пошуками нових форм художнього оформлення книги, пошуками національної своєрідності образної мови, духом новаторства, сприйняттям книги як підпорядкованого законам архітектоніки єдиного художньо-поліграфічного організму. В цей час розпочинають свій творчий шлях молоді художники, імена яких в історії українського мистецтва з часом об’єднають терміном «шестидесятники», а їхні творчі здобутки визначать та репрезентуватимуть принципово новий напрям в українській графіці.

Такі новітні тенденції в творчості притаманні одному з провідних художників Полтави **Репринцеву Леоніду Антоновичу** (1917–1987). Український живописець і графік жив і працював у Полтаві та Києві, брав активну участь у організації Товариства художників Полтави. У 1955 році Репринцев створює серію ілюстрацій до «Енеїди», змальовуючи довкілля,

недоліки і гарні риси своїх земляків. Ці ілюстрації виконані у доволі драматичній манері, персонажі, зокрема козаки, радше містифіковані, аніж героїзовані; навіть у сценах, які були вкрай іронічними в поемі Котляревського, художник не відмовляється від певного пафосу.

Відомо, що у 60-і роки в книжковому мистецтві України настав час змін. Сплав різних художніх напрямів, творчих манер і стилістичних уподобань й створив передумови виникнення такого різнопланового розмаїття книжкових ілюстрацій. Одним з таких самобутніх, видатних художників нової генерації був **Данченко Олександр Григорович** (1926 – 1993) український графік, народний художник України. У творчості О. Данченка наочно проявилася характерна для цього періоду тенденція створення цілісного книжкового ансамблю із взаємо обумовленим узгодженням всіх художніх та поліграфічних елементів. Ця ж тенденція проявилася і в ілюстраціях до «Енеїди» І. Котляревського, виконаних в техніці лінориту (1969) і стилізованих під розпис древньогрецької чорно фігурної кераміки.

Працю художників 70-х років можна схарактеризувати як популяризаторів фольклорної течії в графічному мистецтві. художники-професіонали виступали виразниками естетики народного духу. Провідний український художник-графік **Компанець Микола Іванович**, починаючи з 70-х років минулого століття, створив низку графічних ілюстрацій до творів класиків української літератури, зокрема, «Наталка Полтавка» І. Котляревського. Ілюстрації М. Компанця до цієї п'єси позбавлені безсюжетності й статики, привабливість малюнків полягає саме у бурхливому вирі й мінливості життя, в соковито, хоч і лаконічними засобами, змальованих характеристиках персонажів книги, в тонкій поетичності пейзажів України, в драматургічно вирішених композиціях [3].

Це помітно вирізняє серед сучасників творчість **Анатолія Дмитровича Базилевича** (1926–2005) – народного художника України. Особливістю його образної мови є прагнення максимально наблизитися до стилю літературного твору, дати глибоку психологічну характеристику головним героям. Визначною

в творчості А. Базилевича стала робота над «Енеїдою» І. Котляревського. Ілюстрації відзначаються складністю композицій, динамічних і разом з тим чітких і зрівноважених. Художником було виконано сто тридцять ілюстрацій, розроблений макет і оформлення книги. А. Базилевич ніколи не ставив перед собою суто формальних завдань, віддаючи пріоритет розкриттю ідеї літературного твору, психологічній характеристиці персонажів [4].

Можливості перекладу зображеного фольклору на мову книжкової ілюстрації у 80-ті роки, серед інших українських графіків, продовжує **Гордійчук Валентин Олександрович** (1947 р. н.). Індивідуальна манера В. Гордійчука – одного з найцікавіших ілюстраторів української класичної літератури сформувалися під впливом народного «примітиву». Свою зображенальну стилістику він свідомо протиставляє «рафінованій графіці». Ілюстрації до «Енеїди» В. Гордійчук створив у 1985 році. Діалог з традицією, вживання в ней стали надійним фундаментом для подальшої праці над безсмертною поемою. Ілюстративна серія В. Гордійчука збагачена прийомами сатиричної народної графіки і старого українського портрета [7]. Слушним це буде й стосовно великого циклу, майстерно виконаних, сповнених драматичної напруги і схвильованості кольорових ліногравюр **Токарева Анатолія Андрійовича** (1946 р. н.). до «Енеїди» І. Котляревського, які художник створив в 1986 р. До художніх достойнств серії ілюстрацій А. Токарева до поеми «Енеїда» без сумніву можна віднести не лише високий рівень історичної компетенції, майстерність малювальника, а й великий пізнавальний потенціал його творів. В цій роботі художник репрезентує по-справжньому сучасне розуміння тексту.

Таким чином, досліджуючи та аналізуючи специфіку образно-візуальної мови ілюстрування творів Івана Котляревського можна зазначити, що в образотворчому мистецтві завжди існує підтекст, який завдяки своїй багатій асоціативності безмежно розширює можливості вивчення традицій українського книжкового мистецтва.

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Білецький П. О. Георгій Нарбут: альбом / П. О. Білецький – К.: Мистецтво, 1983. – 118 с.
2. Валуенко Б. В. Архітектура книги / Б. В. Валуенко. – К.: Мистецтво, 1976.–344 с.
3. Криволапов М. О. Анатолій Базилевич / М. О. Криволапов. – К.: Мистецтво, 1976. – 96 с.
4. Лагутенко О. А. Українська графіка першої третини ХХ століття / О. А. Лагутенко. – К.: Грані-Т, 2003.– 128 с.
5. Лесняк В. И. Графический дизайн (основы профессии). – К.: Биос Дизайн Бук, 2009, – 416 с.
6. Ляхов В. Н. Очерки теории искусства книги / В. Н. Ляхов. – М., 1971. – 81 с.
7. Петрова О. М. Фольклорні традиції в українській ілюстрації 70-80-х років ХХ сторіччя / О. М. Петрова. – К.: Stylos, 2000. –133 с.
8. Шпаков А. П. Художник і книга / А. П. Шпаков. – К.: Мистецтво, 1973. – 256 с.